

ČVUT V PRAZE, FAKULTA STAVEBNÍ
KATEDRA OCELOVÝCH A DŘEVĚNÝCH KONSTRUKCÍ

OCELOVÉ MOSTY 1

Téma přednášky:

TECHNOLOGIE VÝSTAVBY OCELOVÝCH MOSTŮ

Doc. Ing. Pavel Ryjáček, Ph.D.

Montáž ocelových mostů Požadavky

Rozdíly od běžných konstrukcí:

- V průběhu životnosti se návrhové zatížení na konstrukci pravděpodobně neobjeví
- V průběhu výstavby je skutečné zatížení blízké návrhovému!!
- Podmínky v místě výstavby, skutečné chování konstrukce je často nejasné
- Průběh výstavby může mít vliv na dimenze mostní konstrukce (tloušťka stěny, rozměry pásnic)
- Má vliv na řešení detailů a někdy i dispozice konstrukce
- Pro některé části konstrukce může být namáhání v průběhu výstavby rozhodující
- Jde o nejnebezpečnější okamžik života mostu

Výsledek:

- Riziko havárie s vážnými následky

Montáž ocelových mostů Havárie

1. Havárie mostu ve Studénce

- 8 mrtvých, 95 zraněných
- Nejde o jednu příčinu, ale celou sérii důvodů a pochybení, stále probíhá soud

Montáž ocelových mostů Havárie

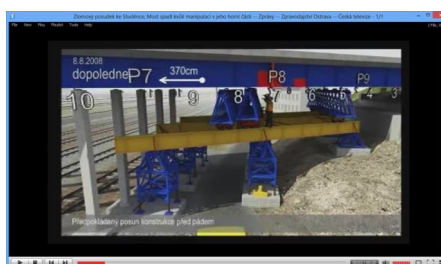
Montáž ocelových mostů Havárie

1. Havárie mostu ve Studénce

Příčiny: Kombinace faktorů

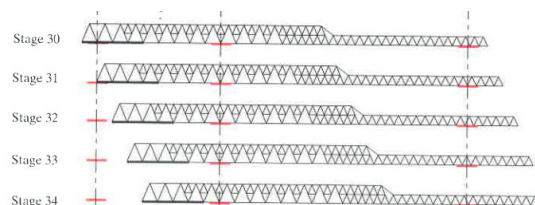
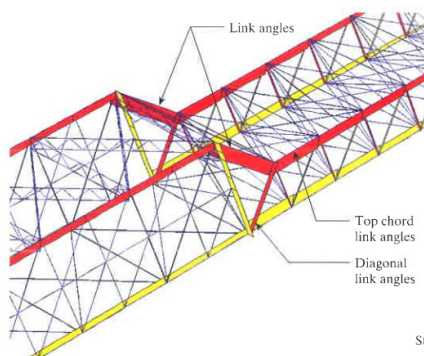
1. Chyby ve statickém výpočtu
2. Chyby v průběhu výstavby
3. Chyby v komunikace, smluvní a právní vady

Montáž ocelových mostů Havárie

1. Havárie OMO Bridge

Chybný výpočet

Montáž ocelových mostů Metody montáže

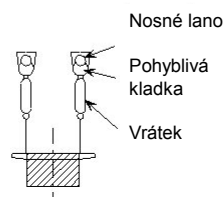
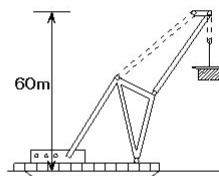
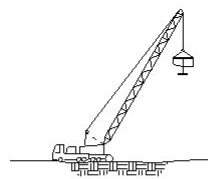
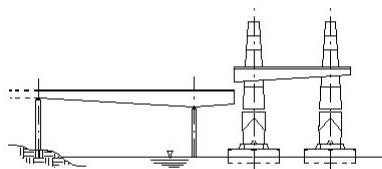
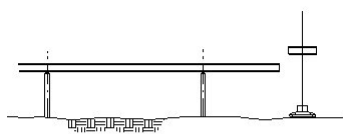
Metody montáže

1. Blokovaná montáž - zdvihání
2. Podélný výsun
3. Příčný výsun
4. Letmá montáž
5. Speciální metody
  1. Zaplavování
  2. Speciální podvozky
  3. Otáčení atd..

Montáž ocelových mostů Blokovaná montáž

- Nejjednodušší metoda výstavby
- Pro malá a střední rozpětí

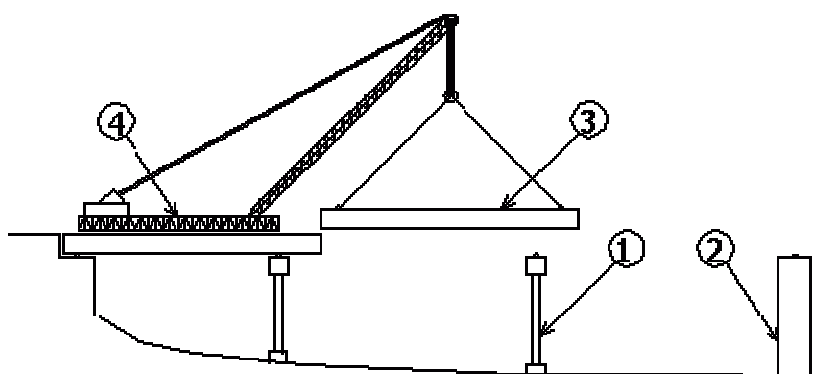

Montáž ocelových mostů Bloková montáž

Montáž ocelových mostů Letmá montáž

- Výhodná pro dlouhé mosty
- Není třeba přístup pod most

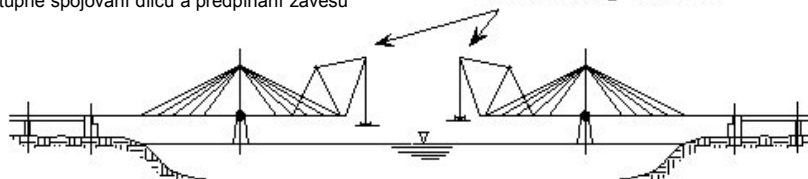
Montáž ocelových mostů Letmá montáž

Montáž ocelových mostů Letmá montáž

- Výhodná pro mosty visuté a zavěšené
- postupné spojování dílců a předpínání závěsů

50T moving derricks

Montáž ocelových mostů Podélný výsun

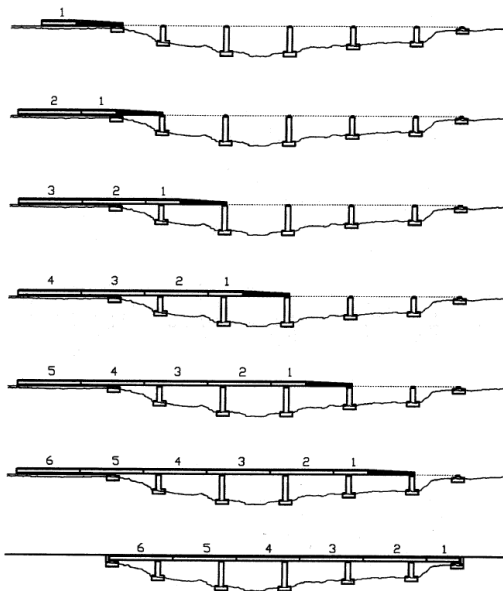
-Vhodné pro dlouhé mosty

-Výhody:

- bez potřeby přístupu pod most
- svařování a montáž se odehrává v jedné oblasti

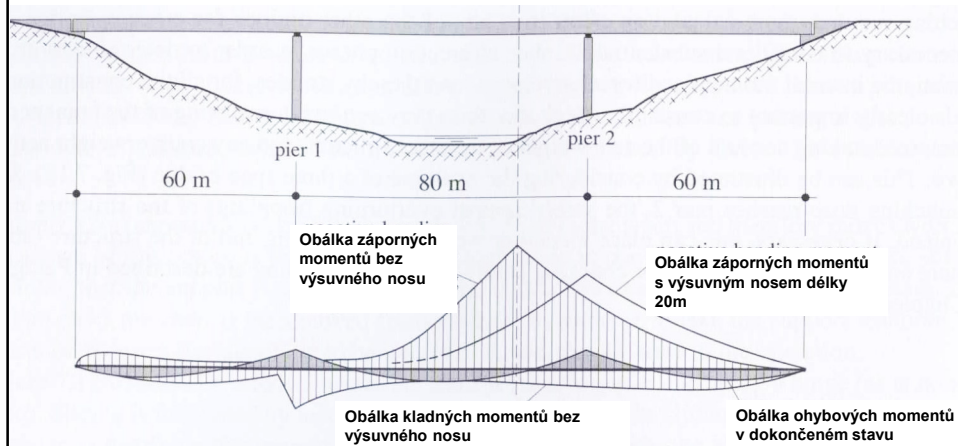
-Nevýhody

- Potřeba speciálního vybavení
- Konstrukce zatížená značnými kladnými a zápornými momenty

Montáž ocelových mostů Podélný výsun

-Ohybové momenty v průběhu montáže mnohem vyšší, než pro dokončenou konstrukci !!

Montáž ocelových mostů Podélný výsun

- Proces montáže – průběžné napojování montážních dílů

Předmontážní
plocha

Montážní
plocha

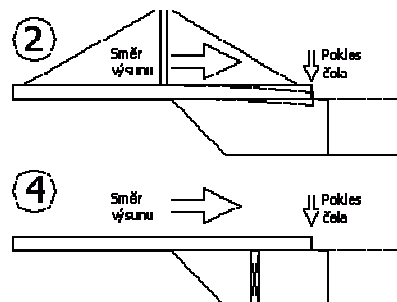
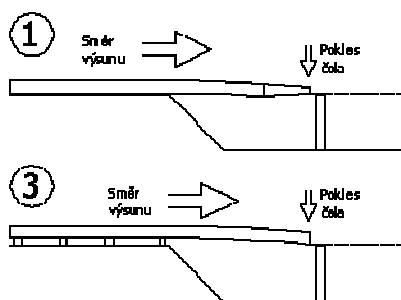

Montáž ocelových mostů Podélný výsun

-Průhyb na konci konzoly

- metody eliminace průhybu:

1. Proměnná výška a sklon nosu
2. Redukce pomocí kabelů
3. Výsun na zvýšené poloze
4. Dodatečné podpory

Montáž ocelových mostů Podélný výsun

Výsuvný nos proměnné výšky
Sheppey Crossing

Montáž ocelových mostů Podélný výsun

Redukce průhybu pomocí hydraulicky ovládaného nosu
Most Místecká

Montáž ocelových mostů Podélný výsun

Redukce průhybu pomocí pylonu a závěsů
Clifford Hollow, West Virginia

Montáž ocelových mostů Podélný výsun

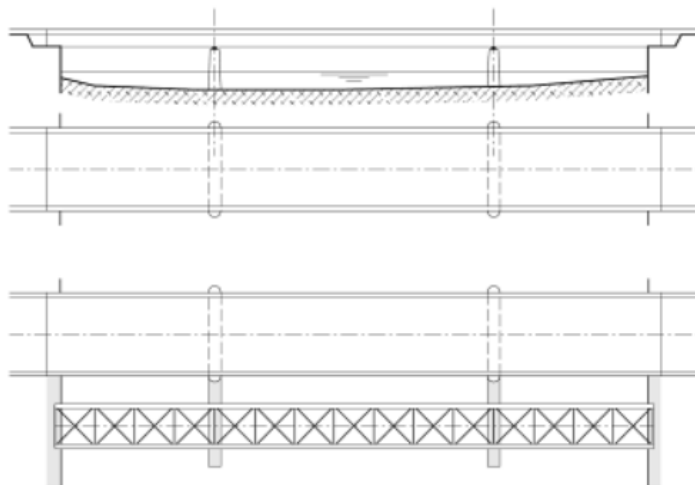
Nezbytné vodorovné zavětrování proti účinku větru a vodorovných sil

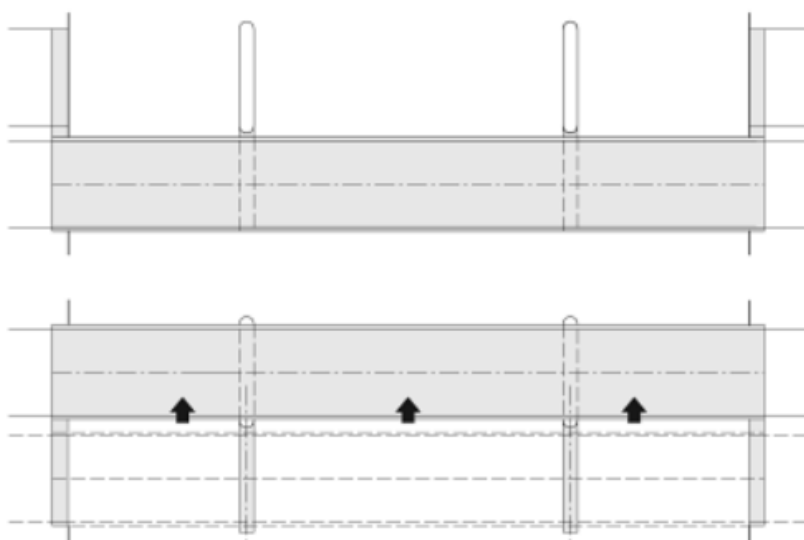
Montáž ocelových mostů Příčný výsun

- Výhodné pro krátké uzavírky na silnicích/železnicích
- Výsun relativně rychlý
- Omezený přístup pod most
- Výstavba nového mostu vedle stávající konstrukce

Montáž ocelových mostů Příčný výsun

- Demolice starého mostu
- Příčný výsun

Montáž ocelových mostů Příčný výsun

Železniční most Karlovy Vary

Montáž ocelových mostů Příčný výsun

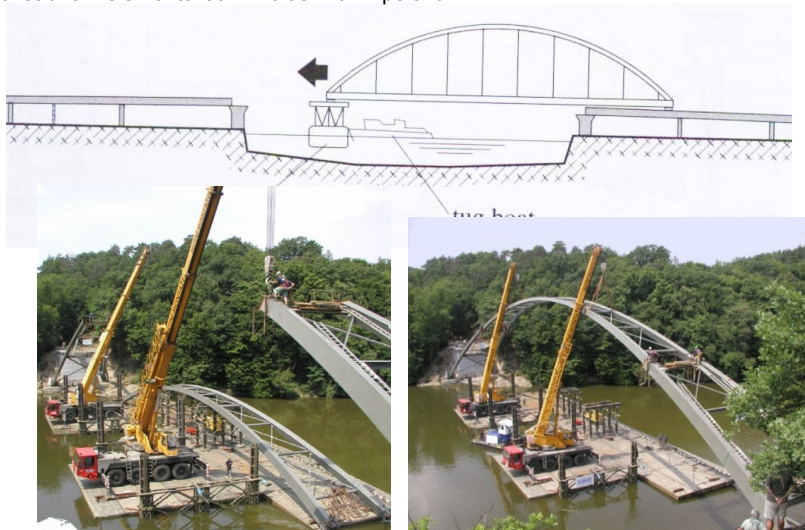
Železniční most Karlovy Vary

Montáž ocelových mostů Speciální metody

- Zaplavení
- Vhodné pro jezera, řeky, moře
- Rychlá výstavba
- Konstrukci lze smontovat mimo definitivní polohu

Montáž ocelových mostů Speciální metody

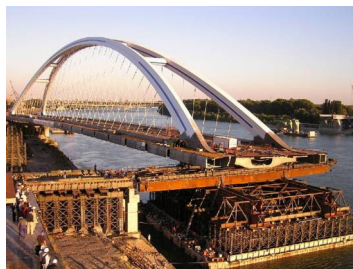
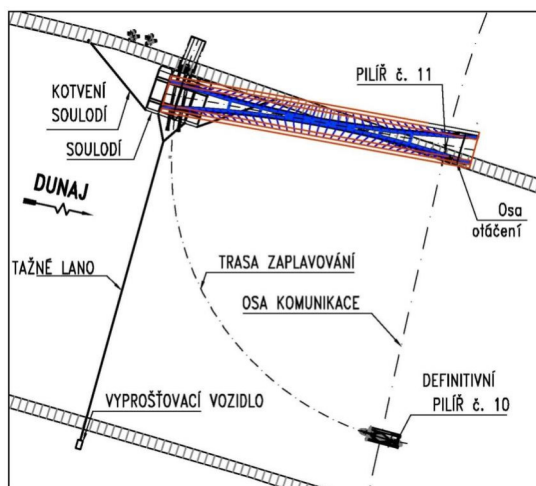
-Most Apollo, Bratislava

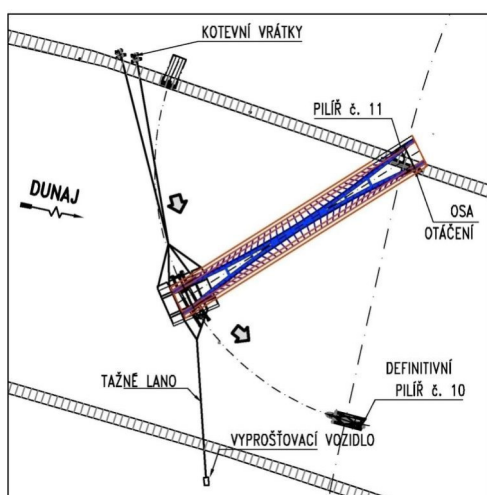
Montáž ocelových mostů Speciální metody

-Most Apollo, Bratislava

Montáž ocelových mostů Speciální metody

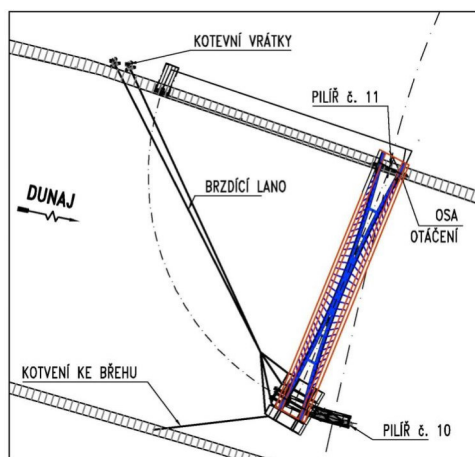
-Most Apollo, Bratislava

Montáž ocelových mostů Speciální metody

-Most Apollo, Bratislava

Montáž ocelových mostů Speciální metody

- Speciální podvozky pro těžký transport
- Berlín – Pankow
- nákladné podvozky
- velmi rychlá montáž
- minimální omezení dopravy

Montáž ocelových mostů Speciální metody

- Otáčení mostu
- Most Hracholusky
- Technicky komplikované, ale efektní

Montáž ocelových mostů Ekonomický význam

Položka	Běžná konstrukce		Výrobně a montážně náročná konstrukce	
	Náklady [%]	Náklady na 1kg oceli [Kč]	Náklady [%]	Náklady na 1kg oceli [Kč]
Materiál	34	18,0	17	25,0
Výroba	38	20,0	40	60,0
Protikorozeční ochrana	11	6,0	7	10,0
Montáž	15	8,0	33	50,0
Doprava	1	0,5	2	3,0
Dokumentace	1	0,5	2	3,0
Celkem	100	53,0	100	151,0

Náklady na zhotovení 1kg mostní konstrukce

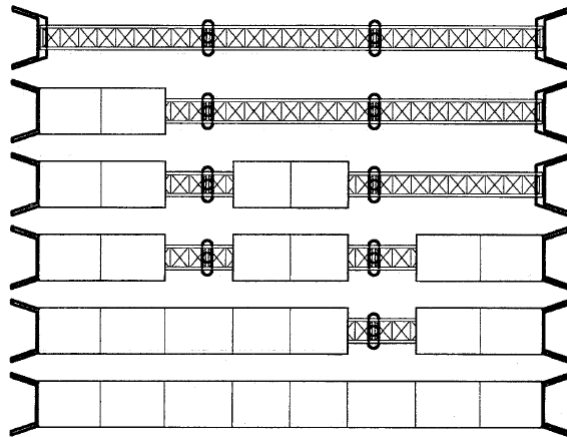

Montáž ocelových mostů Betonáž desky mostovky

Krátké mosty – najednou

Dlouhé mosty – betonáž po částech

- Nejprve oblast v poli
- Následně nad pilíři
- Postup betonáže musí být zohledněn ve výpočtu

Montáž ocelových mostů Betonáž desky mostovky

Bednění

-Standardní dřevěné bednění

- Jednoduché
- Vhodné pro menší a střední mosty
- Někdy může plnit funkci vodorovného ztužení

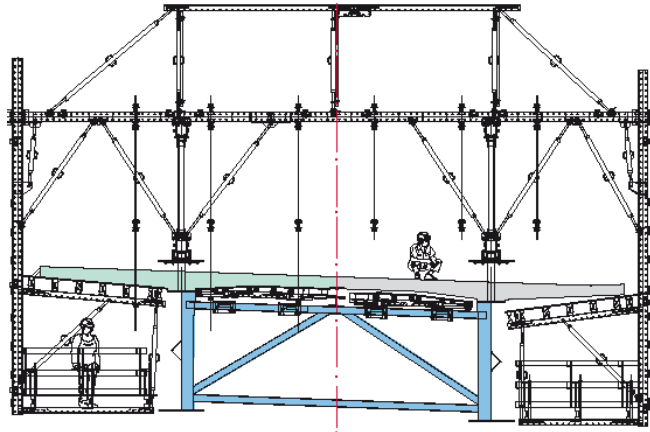

Montáž ocelových mostů Betonáž desky mostovky

Bednění

- Betonážní vozík
  - Technicky náročnější zařízení
  - Na NK musí být navařeny stoličky pro pojezd
  - V místě umístění vozíku – osamělá zatížení konstrukce
  - Vhodné pro delší mosty
  - Náročná montáž, pak ale rychlý a efektivní postup betonáže

Montáž ocelových mostů Betonáž desky mostovky

Bednění

- Betonážní vozík

Montáž ocelových mostů Zatížení při montáži

1. Zatížení při montáži: EN 1991-1-6

Eurokód 1: Zatížení konstrukcí - Část 1-6: Obecná zatížení - Zatížení během provádění

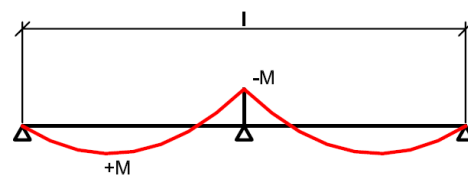
- zatížení nosných a nenosných prvků během manipulace;
- geotechnická zatížení;
- zatížení od účinků předpětí;
- předem vnesená přetvoření;
- teplotu, smršťování, hydratační účinky;
- zatížení větrem;
- zatížení sněhem;
- zatížení vodou;
- zatížení námrazou;
- staveništní zatížení;
- mimořádná zatížení;
- seizmická zatížení.

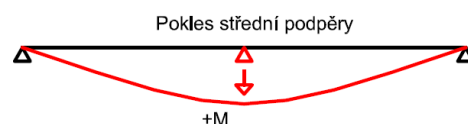
Montáž ocelových mostů Zatížení při montáži

Geotechnická zatížení

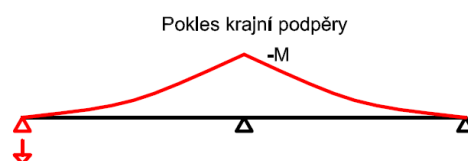
- Zemní tlak
- Pokles podpor:
  - Závisí na geologii na stavbě
  - Dočasné konstrukce mají větší sedání, než trvalé

$$\frac{1}{40} \cdot g \cdot l^2$$

$$\frac{1}{8} \cdot g \cdot l^2$$

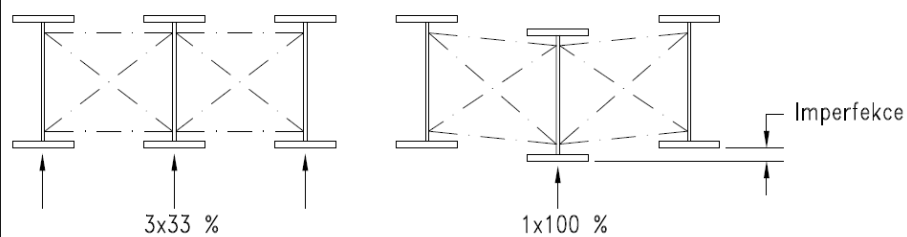
$$-\frac{1}{8} \cdot g \cdot l^2$$

Montáž ocelových mostů Zatížení při montáži

Předem vnesená přetvoření

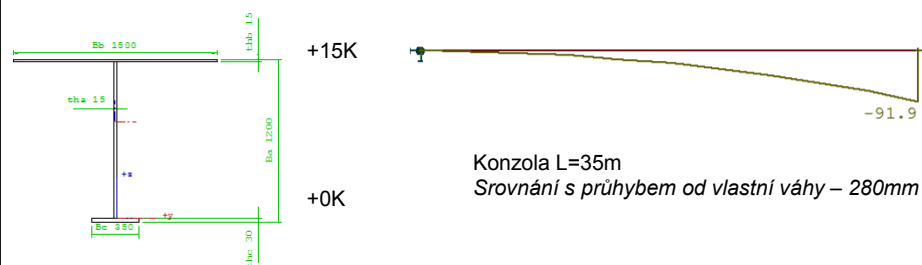
- Rozdělení reakcí vlivem imperfekce konstrukce

Montáž ocelových mostů Zatížení při montáži

Teplota, smršťování, hydratační účinky:

- Rozdílné oteplení v příčném řezu
- Smršťování a hydratační účinky betonu
- Výsledkem deformace či dodatečná napětí (staticky neurčité konstrukce)

Montáž ocelových mostů Zatížení při montáži

Zatížení větrem:

- Rychlost větru lze redukovat podle délky provádění
- Obecně, **20m/s** je doporučená rychlost větru pro délku výstavby do **3 měsíců**
- Pro jinou dobu trvání lze stanovit dobu návratu

Duration	Return period (years)
≤ 3 days	2 ^a
≤ 3 months (but > 3 days)	5 ^b
≤ 1 year (but > 3 months)	10
> 1 year	50

- Následně lze redukovat rychlost větru součinitelem c_{prob} :

$$c_{prob} = \left(\frac{1 - K \cdot \ln(-\ln(1 - p))}{1 - K \cdot \ln(-\ln(0,98))} \right)^n$$

K – tvarový součinitel – doporučená hodnota 0,2
 n – exponent – doporučená hodnota 0,5

- Pro pravděpodobnost $p=1/T$ (T – doba návratu)
- Pro krátkodobé práce lze stanovit individuální podmínky – ve spolupráci s meteorology

Montáž ocelových mostů Zatížení při montáži

Další zatížení

-Osoby a nástroje

doporučeno **1 kN/m²**

-Uskladnění přenosného vybavení- materiál, nářadí

$$q_{cb,k} = \mathbf{0,2 \text{ kN/m}^2}; F_{cb,k} = 100 \text{ kN}$$

-Další vybavení – bednění, skruže, výsuvný nos, protizávaží

Pokud není definováno, uvažuje se hodnotou $q_{ee,k} = \mathbf{0,5 \text{ kN/m}^2}$

-Přenosná těžká strojní zařízení – jeřáby, vozidla, hydraulické válce, zdvihací zařízení

-Nahromadění odpadu, vybouraných hmot

-Zatížení od částí konstrukce v dočasném stavu – např. čerstvý beton

Montáž ocelových mostů Zatížení při montáži

Zatížení od výstavby

- Vodorovné účinky tření:
- Mohou se objevit ve směru výsunu i kolmo k němu
- Závisí na druhu kluzného materiálu
- Různé při rozjezdu a v pohybu
- PTFE – cca. **4-5%**, doporučená hodnota **10%**

Montáž ocelových mostů Statický výpočet

Musí postihnout všechny zatěžovací stavy,
které mohou nastat

- Zatížení normové
- Zatížení od montážní organizace

Kombinace zatížení – EN 1990

Posouzení mezního stavu únosnosti ULS

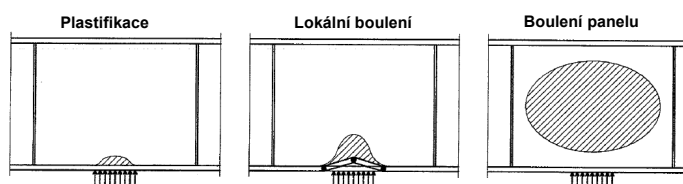
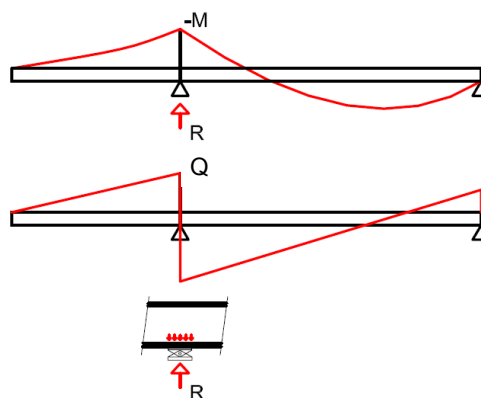
-Doporučuje se pružný výpočet

-Kombinace :

- η_1 - ohyb
- η_2 - lokální namáhání
- η_3 - smyk

$$\bar{\eta}_1 + \left(1 - \frac{M_{f,Rd}}{M_{pl,Rd}}\right) (2\bar{\eta}_3 - 1)^2 \leq 10 \quad \text{pro } \bar{\eta}_1 \geq \frac{M_{f,Rd}}{M_{pl,Rd}}$$

$$\eta_2 + 0,8 \eta_1 \leq 1,4$$

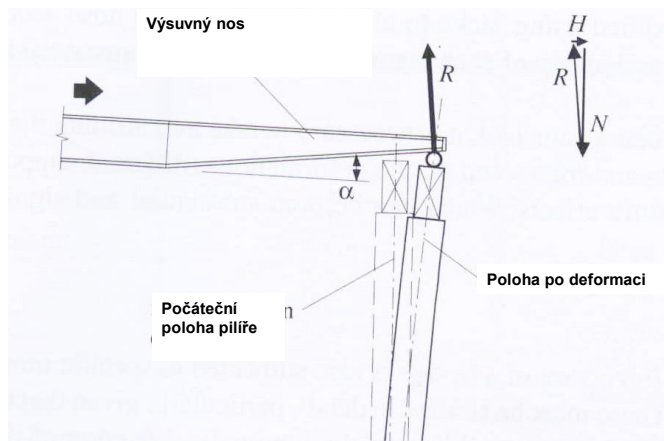
Montáž ocelových mostů Statický výpočet

Účinky na spodní stavbu

- Zejména na vysoké pilíře
- Účinky třecích sil
- Důsledek nájezdu na pilíř

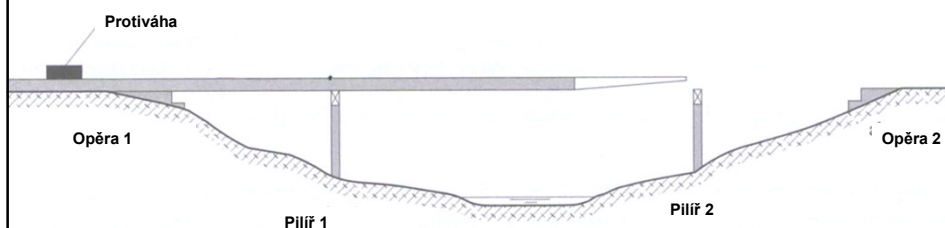
Velikost síly:

- Reakce * součinitel tření
- Vliv sklonu pásnice

Montáž ocelových mostů Statický výpočet

Stabilita proti překlopení

Montáž ocelových mostů Statický výpočet

Časově závislá analýza

- Historie vnášení zatížení je velmi významná
- Statický software umožňuje toto modelování – fáze výstavby, TDA, birth and death atd....

Nezbytné pokud dojde k::

- Změna statického systému
- Změna okrajových podmínek
- Předpínání – v průběhu výstavby, dodatečné
- Montáž konstrukce
- Betonáž desky mostovky
- Betonáž styčníků v prefabrikované konstrukci
- Odstranění dočasných podpor
- Kombinace betonů různého stáří
- Dotvarování, smršťování a následná redistribuce zatížení

Montáž ocelových mostů Monitoring při výstavbě

U náročných konstrukcí zvážit systému monitorování výstavby

- Geodetické monitorování polohy
- Tenzometry v kritických oblastech
- Monitoring klimatu – rychlost větru, teplota
- Automatické systémy s odezvou na postup výsunu či zastavení

